

[Carl Petersen.]

sættelsen var en Livsbetingelse for disse Brugsstørrelser, har fristet en Tilværelse, der har været økonomisk ringere end de fleste andres i dette Land. Jeg synes derfor, at Rigsdagen har Pligt til at forme denne Lov paa en saadan Maade, at der hurtigt kan skaffes den Jord, disse Brug mangler.

Naar Talen er om den almindelige Udstykning, er der med Rette gjort opmærksom paa, at den i Øjeblikket hemmes af Mangelen paa de nødvendige Materialer, men det gælder ikke, naar Talen er om Tillægsjord til de for smaa Brug. Her er i langt de fleste Tilfælde Bygninger, saa de kan klare sig, indtil Materialesituationen bedres. Ogsaa dette Spørgsmaal er meget klart belyst i den Pjece, som de fynske Husmænd har udgivet.

Hvis det er den højtærede Landbrugsministers Opfattelse, hvis det er Venstres Opfattelse, og hvis det er de Radikales Opfattelse, at de vil være med til at skabe Muligheder for at fremskaffe denne Jord, hvad Mening er der saa i at stille saadanne Forslag, som sket er? I Regeringsforslaget siges det, at hvor der af Landbrugsministeren er nedsat et 3 Mands Udvalg — det er der altsaa ikke alle Steder —, skal Udvalget bistaa ved Fremskaffelse af Jord til det her omtalte Formaal, og saa kan den Forkøbsret, der tales om i § 8, udstrækkes til ogsaa at gælde for Ejendomme, hvis Jordtilliggenheder er mindre end de nævnte 40 000 Kr.s Grundværdi. Ja, det er, hvor mærkeligt det end lyder, Partiet Venstres Bidrag til dette vigtige Spørgsmaals Løsning.

Det radikale Standpunkt i denne særlige Sag afviger ikke væsentligt fra Regeringens. Man kan maaske sige det saadan, at Serveringen er lidt mere delikat, men ellers er Måden den samme. Heller ikke efter de Radikales Forslag kan der fremskaffes Jord øjeblikkelig, men først naar de Ejendomme, man mener der kan skaffes Jord fra, kommer til Salg. Det vil altsaa sige, at der kan gaa 20 Aar, der kan gaa 30 Aar, ja, de kommer maaske aldrig til Salg, og det betyder, at Husmanden, der mangler Jorden, stadig skal vente. Mit Partis Standpunkt til dette Spørgsmaal er i Realiteten det samme, som vi før har gjort gældende, og Tiden har til fulde vist, at vi havde Ret, naar vi hævdede, at Spørgsmaalet ikke kan løses, uden at der er en Bestemmelse i Loven, der giver Ret til Tvangsafstaaelse af de

nødvendige Arealer. Jeg vil derfor gerne allerede paa nuværende Tidspunkt sige, at vi vil kræve Bestemmelser indsat i Loven, der giver Adgang til at kræve Jord afgivet fra Ejendomme med Jordtillæg, der er saa stort, at der uden Skade for Ejendommens Drift, naar alle Forhold tages i Betragtning, kan afgives den nødvendige Jord til dette Formaal. Jeg haaber i hvert Fald, at det radikale Parti er til at faa i Tale paa denne Linie, da det jo i Virkeligheden er det samme, som Partiets Ordfører fulgte ved Lovens Behandling i 1937, da det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasen udtalte følgende — som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil citere — efter at have omtalt nogle Skrivelser, De samvirkende Husmandsforeninger havde sendt Landbrugsministeren:

„Bestyrelsen henstiller endvidere i denne Skrivelse, at der, naar alle Mulighederne er forsøgt for at faa Jord til disse Brug“
— det er altsaa de indeklemt Husmænd, der tales om —

„og dette alligevel ikke er muligt, da i Lovgivningen at optage en Ekspropriationsbestemmelse, der kan bringes i Anvendelse, hvor Forholdene taler derfor“.

Ja, paa den Linie kan de Radikale — det er jeg forvisset om — sikre Loven et Flertal, og hvis de svigter her, tør jeg forudsige Partiet politiske Vanskeligheder, for man vil ikke ustraffet kunne give Løfter af den Art, der her er Tale om, og saa, naar Muligheden for at indfri dem er til Stede, undlade at være med.

Tusinder af Husmænd venter med spændt Opmærksomhed paa Stathusmandsloven, fordi de ved, at dens Formulering for dem vil betyde et Enten-Eller, og jeg vil, som den højtærede Minister gjorde det i sin Fremsettelsestale, udtrykke mit Haab om, at et Flertal her paa Rigsdagen vil samles om denne Lov. Jeg har nu angivet de Retningslinier, hvor mit Parti er at finde, og jeg skal tilsige mit Partis Villighed til saglig Behandling af Forslaget i et forhaabentlig hurtigt arbejdende Udvalg.

Jeg har saa endnu nogle enkelte Bemærkninger at gøre til det andet Lovforslag, om Udlaan til Statshusmandsbrug. Dette Lovforslag er en Del af den gamle Lovgivning, der nu ønskes udskilt i særlige Love, og det er nyttigt, da man derved undgaar at faa hele dette Lovkompleks taget op til hyppig Revision og kan nøjes med